

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Paweł Raczyński

Informacje ogólne		
Nr obiektu	055	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	JANOWICE - BAZALT(Skałka)	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 16°24'19.26"	Szerokość: 51°07'38.24"
Gmina	Ruja	
Opis lokalizacyjny	Opuszczony, zarośnięty kamieniołom na południe od Janowic. 250 m na S od południowych krańców Janowic należy skręcić w prawo (ku SW) z drogi asfaltowej Janowice-Kosiska i po 300 m osiągamy po prawej stronie drogi punkt docelowy.	
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Wymiary kamieniołomu: 100 x 80 x 1,5-7m	
Charakterystyka naukowa geostanowiska		
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Petrologia - bazalty i procesy wietrzeniowe Stratygrafia - kompleks wulkaniczny neogenu Mineralogia - minerały skał wylewnych, prakryształy	
Rodzaj obiektu	Opuszczony kamieniołom	
Litologia	Bazalt i utwory piroklastyczne	
Forma rzeźby terenu	Wystąpienie bazaltu tworzy niewielkie wzniesienie o charakterze ostańca	
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Antropogeniczny	
Ogólny kontekst geologiczno-geomorfologiczny	Jedno z najdalej wysuniętych na północny wschód odsłoneń kenozoicznych skał wulkanicznych na bloku przedsudeckim. Bazalty przebijają zmetamorfizowane utwory paleozoiczne, które w tym rejonie reprezentowane są przez silnie sfałdowane, zmetamorfizowane łupki (serycytowe i szarogłazowo-serycytowe) dewonu.	
Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi	Widoczna słupowa oddzielność bazaltu. Słupy prostopadłe do powierzchni Ziemi, równoległe względem siebie – prawdopodobnie jest to fragment potoku lawowego	

	<p>stanowiącego część pokrywy bazaltowej w pobliżu pnia wulkanicznego lub szczeliny, przez którą magma wydostawała się na powierzchnię Ziemi. Wystąpienie bazaltu prawdopodobnie związane z uskokiem rozcinającym skały podłoża. Wiek bazaltu ustalony na podstawie stosunku do częściowo przykrywających obszar osadów miocenu - to czas przed późnym mioceniem (bazalty częściowo przykryte są przez piaski, ropy i muły górnego miocenu). W rejonie tego wystąpienia występuje drugi kamieniołom, po lewej (wschodniej) stronie drogi, ale jest on wykorzystywany jako lokalne, „dzikie” wysypisko śmieci.</p>
Historia badań naukowych	<p>Badane dla celów złożowych – wg katalogu kopalni złoża uznano za pozabilansowe, z zasobami szacowanymi na około 3,6 mln ton (Maćków i in 2004) i kartograficznych (Berezowska, Berezowski 1980).</p>
Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)	<p>Przykład niewielkiego kamieniołomu eksploatowanego przed 1945r.</p>
Bibliografia (najważniejsze pozycje)	<p>Berezowska B., Berezowski Z., 1980 - Szczegółowa mapa geologiczna Polski - arkusz Tyniec Legnicki – Wyd. Geologiczne Warszawa Maćków A., Horbowy K., Gawlikowska E., Kłonowski M., Ordzik K., Lis J., Pasieczna A., Wołkiewicz S., 2004 - Objaśnienia do mapy geotektonicznej Polski 1:50 000 Arkusz Wądroże Wielkie (761), Warszawa, 49s.</p>
Inne uwagi	<p>Brak</p>
Stan i możliwości wykorzystania	
Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych	<p>Zapoznanie się ze skałami wulkanicznymi (skały wylewne i piroklastyczne)</p>
Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo	<p>Obiekt położony na terenie działki rolnej (168/2), ale prowadzi do niego polna droga. Obiekt znajduje się na terenie dzierżawionej działki położonej wśród kompleksu prywatnych pól rolnych – możliwe ograniczenia dostępu lub zmiana charakteru użytkowania. Wskazany kontakt z dzierżawcą obiektu.</p>
Istniejąca infrastruktura turystyczna	<p>Brak</p>
Istniejące i potencjalne zagrożenia	<p>Sąsiedni kamieniołom w znacznym stopniu zasypany podczas przebudowy pobliskiej autostrady A4.</p>

Dokumentacja graficzna

055_01 Wychodnia bazaltu w rejonie Janowic. Widok od strony wsi.

055_02 Słupy bazaltowe na południowej ścianie kamieniołomu.

055_03 Przejście od świeżej skały do zwietrzliny bazaltowej, wschodnia część kamieniołomu.

055_04 Ośnieżony grzbiet Karkonoszy, obserwowany z wejścia do kamieniołomu. Na drugim planie wieś Kępy.

055_05 Fragment panoramy z poprzedniej fot. Śnieżka jeszcze całkowicie pokryta śniegiem, 03.2019.

055_06 Pałac w Janowicach (widok z wejścia do kamieniołomu, ku północnemu wschodowi).